

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2019 r.

26.03.2020 r.

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 2019 r. w porównaniu z 2018 r.

W 2019 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 305,8 mln osób i było to o 3,2% więcej niż w roku 2018, z tego 180,2 mln dotyczyło cudzoziemców i 125,7 mln Polaków. Zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w tym okresie wzrost ruchu granicznego odpowiednio o 2,7% i 3,8%.

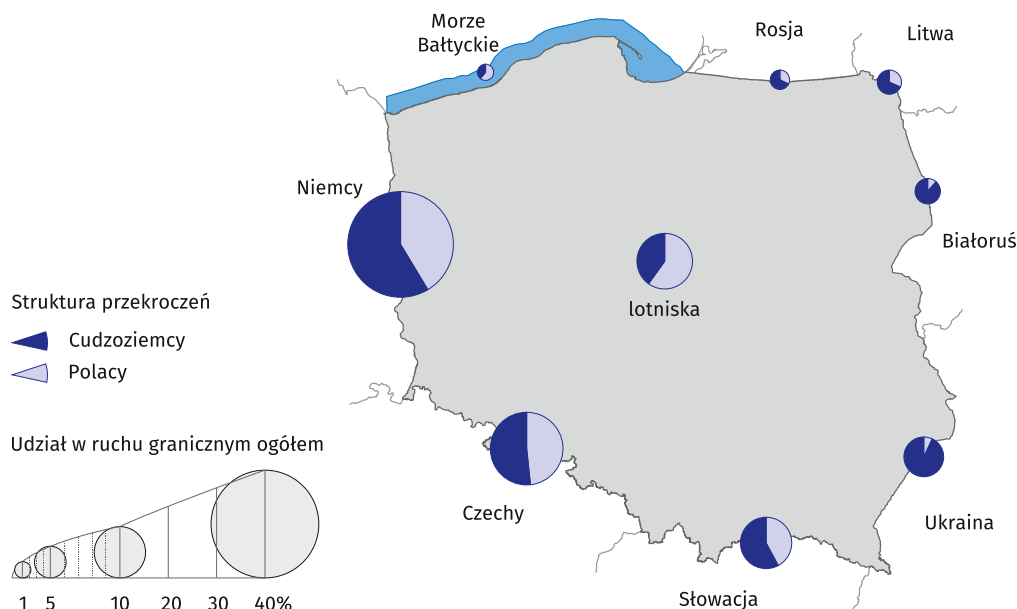
Ruch graniczny

W IV kwartale 2019 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 71,9 mln, z tego 58,4% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci) i 41,6% mieszkańcy Polski (rezydenci). Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 2,4 mln przekroczeń. Granicę Polski przekroczyło więcej zarówno Polaków, jak i cudzoziemców odpowiednio o 4,3% i o 2,9%. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była mniejsza – Polaków o 21,2%, cudzoziemców o 17,3%.

W IV kwartale 2019 r. 73,3% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 14,3% granicy na lotniskach, 11,9% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej i 0,6% morskiej.

W IV kwartale 2019 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski była większa niż przed rokiem. Dotyczyło to ruchu granicznego cudzoziemców oraz Polaków

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w IV kwartale 2019 roku

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (45,9%), następnie z Czechami (22,1%), Słowacją (14,3%), Ukrainą (9,0%), Litwą (3,7%), Białorusią (3,6%) i Rosją (1,4%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,2%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (89,9%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (89,4%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 2019 r. ukształtowała się na poziomie 45,3 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 23,5 mld zł. Było to odpowiednio o 4,1% i 8,9% więcej niż przed rokiem.

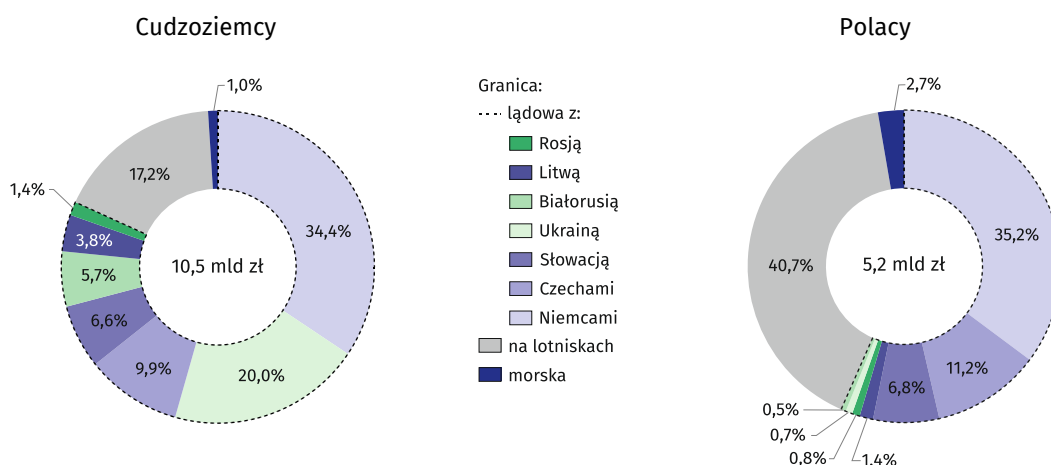
W IV kwartale 2019 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie 10,5 mld zł, natomiast Polaków za granicą – 5,2 mld zł i w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. były odpowiednio większe o 4,3% i 8,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były mniejsze odpowiednio o 20,1% i o 36,0%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w IV kwartale 2019 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (42,1%), następnie z Ukrainą (24,4%), Czechami (12,1%), Słowacją (8,1%), Białorusią (7,0%), Litwą (4,6%) i Rosją (1,7%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (62,2% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w IV kwartale 2019 r.), następnie z Czechami (19,8%), Słowacją (12,0%), Litwą (2,6%), Rosją (1,3%), Ukrainą (1,3%) i Białorusią (0,8%).

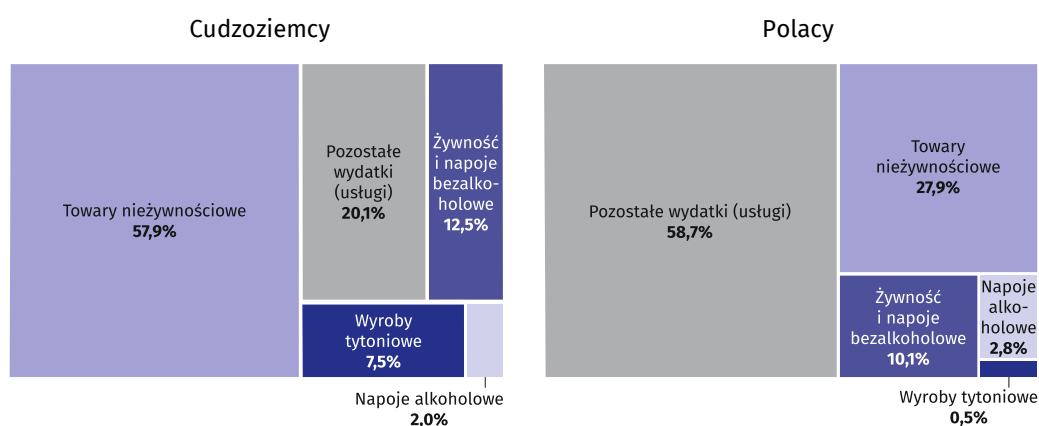
Zarówno w 2019 roku, jak i w samym IV kwartale szacunkowe wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą, były większe niż w analogicznym okresie 2018 roku

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2019 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w IV kwartale 2019 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili 83,5% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 12,3%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 4,1%.

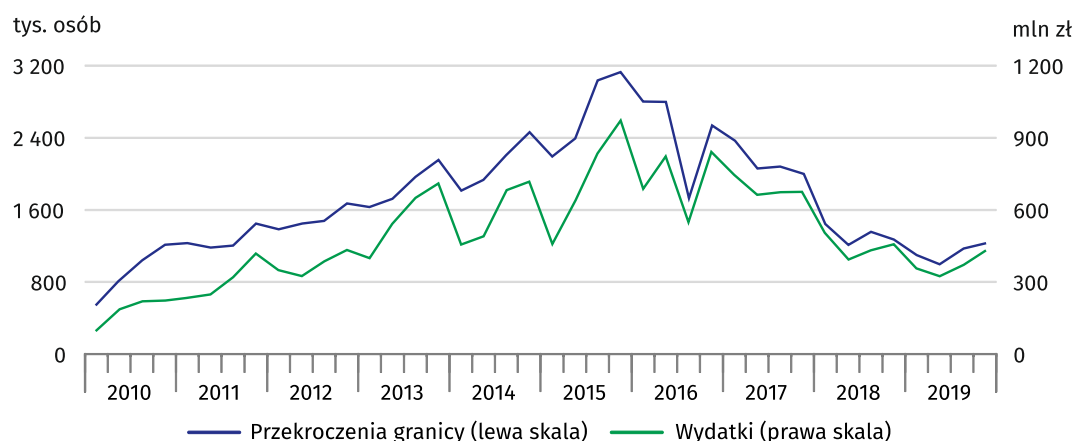
Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w IV kwartale 2019 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający w IV kwartale 2019 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (62,8%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczili 13,4%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 5,9%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w IV kwartale 2019 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyci na towary nieżywnościowe – 55,8%, następnie na pozostałe wydatki (usługi) – 15,0% oraz na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,4%. Z kolei, wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę, znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – 44,7% i towary nieżywnościowe – 37,4%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 13,8% swoich wydatków.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej¹

W 2019 r. mały ruch graniczny stanowił 22,5% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą (w IV kwartale 2019 r. – 23,9%)

¹ Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optacalnością dokonywania zakupów za granicą.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2019 roku

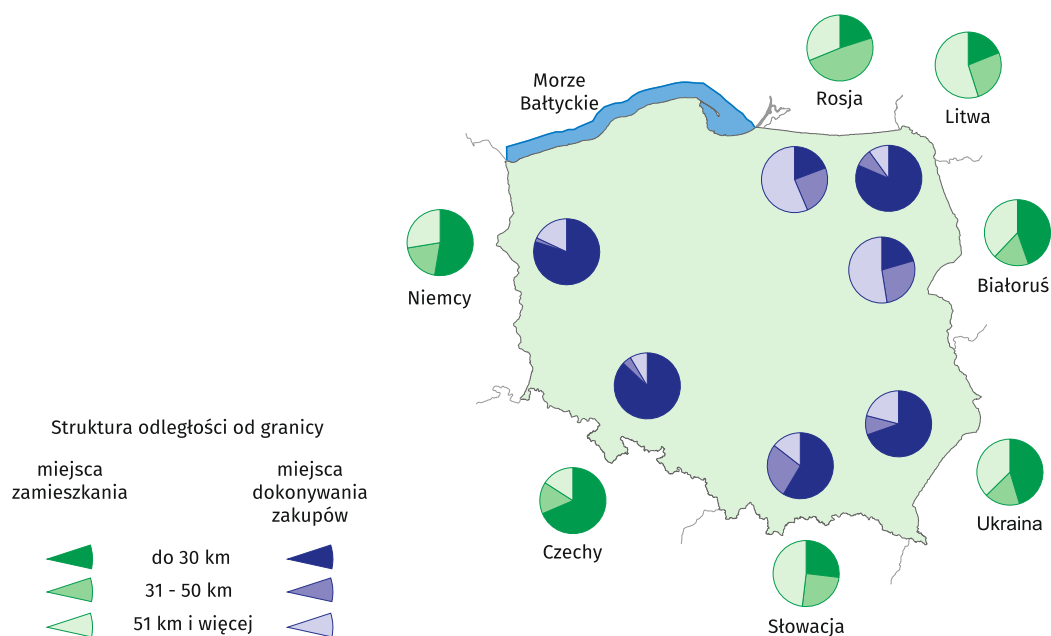
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	IV kw. 2018 =100	mln osób	IV kw. 2018 =100	mln zł	IV kw. 2018 =100	mln zł	IV kw. 2018 =100	zł	IV kw. 2018 =100	zł	IV kw. 2018 =100
OGÓŁEM	42,0	102,9	29,9	104,3	10457,2	104,3	5183,5	108,5	499	100,1	352	103,8
lądowa	37,7	102,0	23,5	102,0	8560,4	103,6	2934,0	104,6	451	99,9	251	101,9
zewnątrzna UE	7,6	103,3	0,9	96,4	2834,4	102,4	102,9	100,0	708	96,6	229	104,1
z: Rosją	0,6	108,5	0,3	91,2	145,5	109,0	39,5	98,7	514	99,6	291	108,4
Białorusią	1,9	98,4	0,3	101,3	599,9	97,6	24,5	101,3	604	91,5	198	99,7
Ukrainą	5,1	104,7	0,4	97,4	2089,0	103,4	38,9	100,6	766	98,0	204	104,3
w tym MRG ³	1,2	96,2	-	x	428,4	93,3	-	x	697	96,8	-	x
wewnętrzna UE	30,1	101,6	22,6	102,3	5726,0	104,2	2831,1	104,8	382	101,1	252	101,8
z: Litwą	1,6	102,0	0,7	103,8	395,9	104,0	75,3	102,6	504	98,6	202	100,1
Słowacją	5,1	101,0	3,7	100,5	692,8	105,8	352,3	104,1	271	103,0	190	101,2
Czechami	7,0	102,0	6,5	103,7	1037,1	103,5	579,6	103,8	304	102,1	178	101,3
Niemcami	16,5	101,6	11,6	102,0	3600,2	104,1	1823,8	105,4	437	100,4	316	102,0
morska	0,2	96,3	0,2	98,0	102,0	93,5	138,3	96,7	1542	98,3	1032	98,6
na lotniskach	4,1	112,5	6,2	114,5	1794,7	108,5	2111,2	115,3	935	99,2	732	102,1

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży. ³ Mały ruch graniczny.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Badania przeprowadzone w IV kwartale 2019 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 68,6% cudzoziemców i 70,8% Polaków, przy czym 48,7% cudzoziemców i 57,8% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

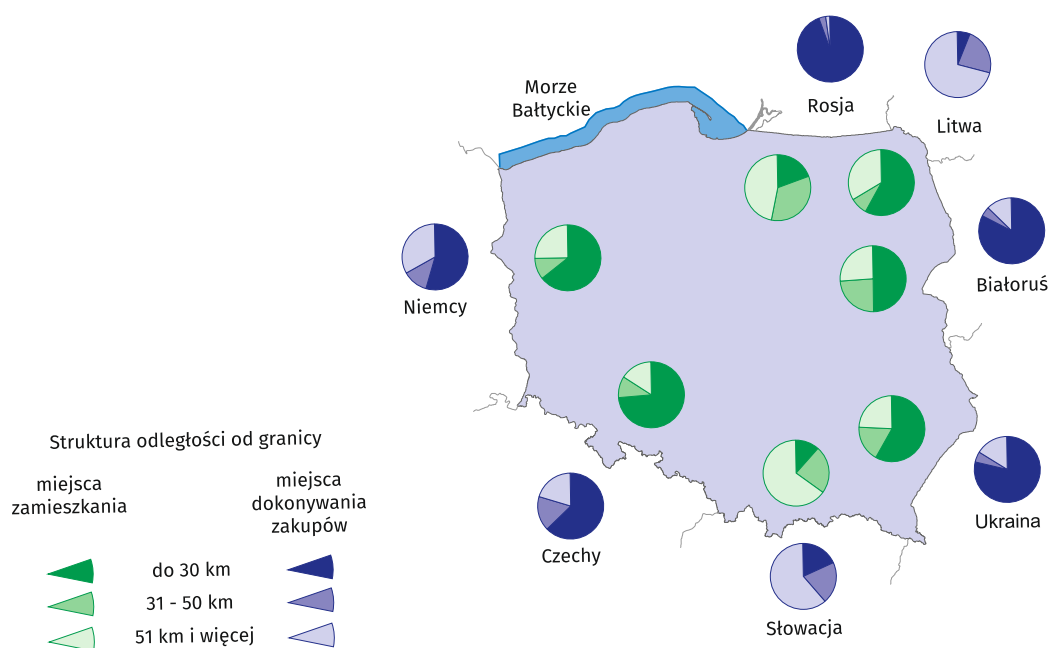
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w IV kwartale 2019 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 62,9% cudzoziemców oraz 68,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 70,1% i 70,9%.

W IV kwartale 2019 r., zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w IV kwartale 2019 roku

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 68,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 85,2%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 89,3% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,0%.

W IV kwartale 2019 r. większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r., natomiast od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
8. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ruch graniczny](#)

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)

[Przejście graniczne](#)